

Temat: Jak funkcjonuje samorząd?

Cel ogólny:

- ukazanie obszaru działania i zakresu kompetencji poszczególnych szczebli władzy samorządowej,
- przybliżenie działania wybranego szczebla władzy samorządowej.

Cele szczegółowe:

- rozumie znaczenie władzy samorządowej w odniesieniu do lokalnych zagadnień transportowych,
- nabywa świadomość własnej sprawczości w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów transportowych,
- potrafi analizować dostępne materiały i wyciągać wnioski,
- nabywa umiejętności merytorycznej dyskusji i współpracy w grupie,
- umie relacjonować i streszczać,
- poznaje warsztat pracy przedstawiciela lokalnej władzy samorządowej.

Czas trwania: 2 x 45 min.

Środki dydaktyczne:

Kolorowe karteczki samoprzylepne, flipchart z blokiem kartek, markery, komputer z dostępem do Internetu, rzutnik multimedialny, ekran.

Metody:

- zadaniowa,
- aktywizująca,
- podająca.

Forma prowadzenia zajęć:

- praca samodzielna,
- praca w parach, w grupie.

Przebieg zajęć:

1) Nauczyciel wprowadza tematykę zajęć poprzez zapytanie klasy o ich rozumienie pojęcia „samorząd”, „sprawiedliwość”, „równość”, „obywatel”, „społeczność lokalna”, „demokracja”, itp. W tym celu nauczyciel dzieli grupę na 3,4-osobowe zespoły, które otrzymują zadanie rozwinięcia dwóch przydzielonych im pojęć.

2) Po upływie określonego czasu przedstawiciele zespołów dzielą się w resztę klasy wynikami swoich rozważań.

Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi uczniów i nawiązując do nich formułuje zwięzłe definicje (lub podaje definicje encyklopedyczne), które zapisuje na tablicy lub wyświetla na ekranie.

3) Następnie nauczyciel prowokuje dalszą dyskusję w zespołach pytaniem: „Kto ma prawdziwą moc sprawczą- ludzie (obywatele) czy władza (urzędnicy)?”, „Od kogo zależy wprowadzanie zmian transportowych w mieście?”, „W jaki sposób rządzi się miastem?”.

Hasłowe odpowiedzi wypracowane w grupach są umieszczane na samoprzylepnych karteczkach, po czym zespoły przedstawiają je klasie wraz w krótkim komentarzem, a karteczki są umieszczane na jednej kartce flipcharta wokół napisanych na niej zadanych wcześniej pytań.

Po przedstawieniu wszystkich argumentów nauczyciel umożliwia otwartą dyskusję nad przedstawionymi wnioskami.

4) Kolejnymi zagadnieniami poruszonymi przez nauczyciela są różne poziomy władzy samorządowej. W tym celu zadaje pytania skierowane do zespołów, np.: „Jakie znają poziomy władzy samorządowej?”, „Co w ich otoczeniu jest wynikiem działania władz?”, „Jakie dostrzegają zalety i wady działania władz samorządowych?”, „Z jaką sprawą można się zwrócić do władz samorządowych?”, „W jaki sposób należy zgłaszać swoje wnioski władzy samorządowej?”.

Jeśli takie głosy nie padają w trakcie prowadzonej rozmowy, to nauczyciel przypomina uczniom o problemach transportowych omawianych na poprzednich zajęciach i dopytuje o możliwe sposoby ich zgłaszania władzom samorządowym.

Nauczyciel na tym etapie powinien uświadomić grupie mnogość poziomów władzy samorządowej oraz wskazać (uświadomić) formy tej władzy najbliższe uczniom- samorząd klasowy, samorząd szkolny, rada osiedla.

Możliwe jest przeprowadzenie krótkiej dyskusji na temat tych struktur (ich skuteczność, reprezentatywność, poziom aktywności, moc sprawcza, sposób utrzymywania kontaktu z obywatelami- społecznością szkolną, mieszkańcami osiedla, posiadanie i poziom realizacji planu działania, niezależność, itp.).

Jeśli wśród uczniów pojawiają się dylematy na temat najniższych szczebli samorządu, to nauczyciel powinien tak moderować dyskusję, aby ostatecznie grupa porozumiała się i w miarę możliwości doszła do konstruktywnych wniosków.

5) Nauczyciel przedstawia zaproszonego gościa- przedstawiciela wybranego szczebla władzy samorządowej- radnego Rady Osiedla, radnego Rady Miasta, członka samorządu szkolnego z innej placówki, radnego młodzieżowej Rady Miasta, itp. Zaproszony gość opisuje sposób jego wyboru na pełnioną funkcję, zakres obowiązków, przywileje, zasady pracy na jego poziomie władzy samorządowej, przedstawia osiągnięcia (związane z transportem zrównoważonym na terenie miasta). Poza tym zaproszona osoba wskazuje uczniom możliwości współpracy oraz przedstawia formalny sposób komunikowania się.

6) Nauczyciel zaprasza gościa do odniesienia się do kilku konkretnych uwag, które pojawiły się w wcześniej (pkt 3 i 4).

7) Nauczyciel zachęca do zadawania pytań gościowi.

8) Ewaluacja zajęć prowadzona przez nauczyciela. Zadaje uczniom pytania na temat ich wrażeń pojawiających się podczas zajęć oraz prosi o przedstawienie ogólnych wniosków. Uczniowie odpowiadają po kolei, a prowadzący próbuje uzyskać od każdego ucznia krótki komentarz.

Metoda zadaniowa polega na powierzaniu uczestnikom zajęć konkretnych zadań, których wykonanie ma doprowadzić w konsekwencji do konstruktywnych zmian w ich zachowaniu i ukształtowaniu postaw pożądaných z wychowawczego punktu widzenia. Działania prowadzone przy wykorzystaniu tej metody wzbogacają wiedzę uczestników i budują trwałe oraz praktyczne doświadczenia w określonej dziedzinie.

Metoda aktywizująca charakteryzuje wysoka aktywność wszystkich uczestników, która często przewyższa aktywność nauczyciela.

Stosowanie metody aktywizującej w procesie dydaktycznym skłania uczestników do kreatywnego myślenia, dając szerokie pole do swobodnej twórczości i samodzielności. Dzięki autentycznemu zaangażowaniu uczestników, metoda sprzyja pogłębianiu i utrwalaniu zdobywanej wiedzy oraz rozwijaniu umiejętności jej praktycznego stosowania. Dzięki wykorzystaniu szerokiego spektrum narzędzi aktywizujących, możliwe jest wspieranie uczestników w budowaniu postawy zrozumienia dla innych punktów widzenia,

tolerancji i otwartości. Dzięki mocnemu akcentowi położonemu na twórczą pracę samodzielną lub zespołową, uczestnicy zajęć angażują się emocjonalnie w powierzone im zadania- są bardziej zmotywowani, aktywniejsi w sferze percepcyjnej, ruchowej i werbalnej.

Metoda podająca polega na przekazywaniu (podawaniu) przez nauczyciela gotowej wiedzy w celu przyswojenia jej przez uczestników zajęć i zapamiętania. Metoda kształtuje zdolność rozumienia dłuższej wypowiedzi nadawcy i podążania za tokiem jego rozumowania. Ćwiczy pamięć, rozwija umiejętność dłuższej koncentracji uwagi oraz dyscyplinuje ze względu na ważność całego przekazu kierowanego przez nauczyciela. Metoda wykorzystuje także zalecenie notowania słuchanego bądź czytanego tekstu w celu dodatkowego utrwalenia podawanych treści (możliwe jest także przygotowanie przez prowadzącego odpowiednio przygotowanych materiałów przekazywanych wszystkim uczestnikom).